

L'any que vam conèixer Fuster

ALFRED RAMOS*

Juliol de 1972. El cotxe, un vuit-cents cinquanta de l'època, avançava per la carretera de Sollana mentre la ràdio vomitava les aventures dels esforçats de la ruta a La Grande Boucle. El canibal anava camí del seu quart tour i ni Felice Gimondi, ni Raymond Poulidor aconseguien reduir els més de deu minuts que Eddy Merckx els havia de treure a París. Mentre, Joan Vergara i jo bescanviàvem L'Aubisque i l'Izcard per la recta que camí de Sueca s'endinsava entre els camps d'arròs. París, perdó, Sueca, ben bé mereixia una pel·lícula.

A l'entrada de la població trencàrem camí del carrer Sant Josep, santuari venerat del pare de la pàtria. Al número 10, una placa, *Juan de la C. Fuster, Abogado*, ens informava que el destí del nostre viatge havia tocat a la fi.

1972, diríem anys més tard els fusterians, va estar una bona collita: Es complien 10 anys de l'aparició del gran clàssic *Nosaltres els valencians*, a Edicions 62. L'escriptor publicà aquell mateix any *Babels i Babilònies* i el famós pròleg a l'obra completa de V. Andrés Estellés *Recomane tenebres*. L'any acabaria, a més a més, amb una fita important: A l'octubre es creà el premi d'assaig Joan Fuster. Sí, decididament, 1972 va estar un any esplèndid per l'autor d'*El descrèdit de la realitat*.

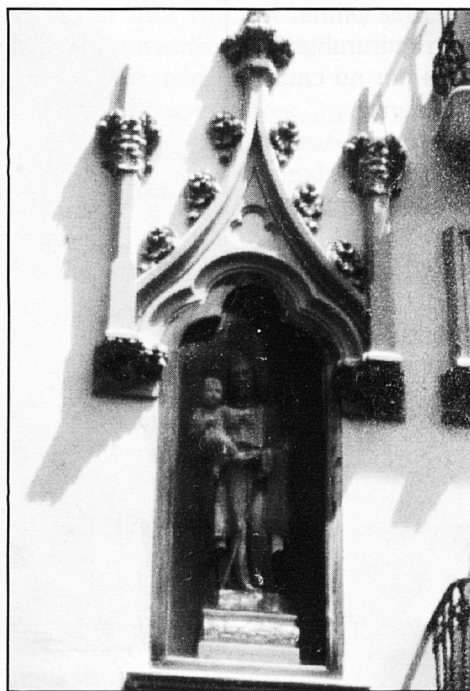
Per a nosaltres, 1972 anirà sempre unit a la figura prima i estiregassada que ens va fer

passar tan bones xerrades al menjador de sa casa en aquell xafogós estiu del 72 –Fuster, si es trobava a gust, era incombustible en les converses– i ens ajudà a enllestir, mitjançant noms i més noms, el grup de suecans –J. L. Fos, poeta antologat a *Carn fresca*, d'Amadeu Fabregat; Just Cuadrado, el millor càmera del cinema independent dels anys 70, i Manolo Lledó, líder del grup musical Els Sols– que col·laborarien estretament en la realització del primer curtmetratge modern rodat en català al País Valencià, *Terres d'arròs*, i que tindria Sueca com a protagonista col·lectiva. Joan Fuster va estar, per a la petita història del nostre cinema, l'element motivador i de referència que coadjuvava a fer

possible l'empresa col·lectiva de *Terres d'arròs*. Fins i tot, el títol li és deutor. Està pres d'un capítol d'un dels llibres més importants que s'haja publicat a la nostra literatura i que més influirà en el procés de reconstrucció i vertebració de la nostra societat: *Viatge pel País Valencià*.

És innegable que, per als joves que, ara fa més de vint anys, ens iniciàrem en les tasques cíviques, socials, polítiques o culturals, la influència de Joan Fuster va ser cabdal en el desenvolupament de la nostra consciència i formació. I per a nosaltres, l'any que vam conèixer Fuster restarà inalterable en la pàtina de la nostra memòria.

* Mestre i escriptor.

Sant Josep. Casa de Joan Fuster.
Arxiu: *El Temps*.